

УДК: 378.4:004

ВІЗУАЛІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ІНФОРМАЦІЇ З ЕТНОДИЗАЙНУ / ФОЛК ДИЗАЙНУ

ТИМЕНКО Володимир, БОБРОВ Єгор, ДАРАГАН Наталія, НОВІКОВА
Вероніка, ЮЩЕНКО Наталя

Київський національний університет технологій та дизайну, Київ, Україна
tymenkovp@gmail.com

Фокус тез зосереджено на застосуванні сучасних інформаційних технологій візуалізації живої спадщини історико-етнографічних територій України. Зазначено, що у глобалістично спрямованій візуальній комунікації біг дейч (великих даних) не знайшлося місця технологіям візуалізації вербальної, сенсорної і структурної інформації з фолк-дизайну/етнодизайну. Висловлено думку, що інформаційні технології мультимедійного дизайну повноцінно забезпечують розвиток українського етнодизайну/фолк-дизайну. Запропоновано додати освітній компонент з мультимедійного етнодизайну до каталогів дисциплін вільного вибору студентів закладів вищої дизайн-освіти та зорієнтувати вибір тем бакалаврських і магістерських дипломних робіт на розвиток українського національного дизайну.

Ключові слова: *дизайн-освіта, мультимедійний етнодизайн, фолк дизайн, візуалізація, навчальна інформація.*

ВСТУП

Потужним джерелом інновацій у сучасному візуальному дизайні є Big Data/біг дейч — набори даних вербальної, сенсорної, структурної інформації надзвичайно великих розмірів. «Великі дані» включають різні типи і формати. Вони складаються з трьох елементів: «обсяг інформації», «її різноманітність», «швидкість введення/виведення та обробки». Інформаційні набори Великих Даних сприяють діджитал-трансформації дизайну і технологій у візуальну комунікацію глобалістичного спрямування. Інформаційно-енергетичні зміни докільля в планетарних масштабах зумовлюють розвиток національних особливостей веб-дизайну.

Американський веб-дизайн характеризується акцентом на функціональності, зручності використання та візуальних ефектах. Американські веб-дизайнери візуально сміливі у застосуванні контрастних кольорових схем та послідовні у збереженні чіткої типографіки. Японський веб-дизайн відомий своєю чистою та мінімалістичною естетикою з акцентом на білому просторі та простоті. Японські веб-сайти часто мають прості макети, чітку типографіку та мінімальне використання кольорів. Китайський веб-дизайн часто включає елементи традиційного китайського дизайну, такі як яскраві кольори, складні візерунки та каліграфія. Китайські веб-сайти також мають тенденцію до візуального насичення, значної кількості зображень. Індійський веб-дизайн часто включає яскраві кольори, складні візерунки та сильний

акцент на оповіді. Вони часто включають елементи традиційного індійського дизайну, наприклад вишукану типографіку та мотиви.

Для українського національного дизайну характерні традиційні мотиви, сміливі та яскраві кольори, органічні форми та візерунки, що відображають природну красу України та її ландшафтів. Щоб надати веб-сайту українського вигляду, потрібно використати теплі кольори: червоний, синій, жовтий і нейтральний зелений. Використовуючи ці елементи у веб-дизайні, можна створювати унікальні та змістовні дизайнерські пропозиції, що естетично глибоко відображають мотиви української культурної спадщини (рис.1.).

Рис.1. Мотиви українського національного дизайну

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

В українській дизайн-освіті у межах сайтобудови та інтернет-простору порівняно недавно з'явився інноваційний напрям мультимедійного дизайну, особливістю якого є взаємодоповнення кількох потоків мультимедійної інформації (анімаційного візуалу, креативного музичного аудіалу, текстової інформації, анімації, веб-дизайну з його складовими UI/UX-дизайну). На нашу думку, інформаційні технології мультимедійного дизайну повноцінно забезпечують розвиток українського етнодизайну.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

У процесі формування фахової компетентності майбутні мультимедійні дизайнери України активно користуються багатьма зарубіжними освітніми онлайн-платформами і ресурсами, зокрема менторськими [1]. Згідно запитів користувачів, в Інтернеті популярними є такі менторські платформи: Projector (проджекте) надає послуги з навчання; IMentor зорієнтована на те, щоб кожен учень мав наставника; Micro Mentor — для обміну інформацією між підприємцями і менеджерами компаній, особистісного розвитку і отримання нового досвіду. Є платформи, призначені для допомоги українцям [2].

Студенти кафедри мультимедійного дизайну Київського національного університету технологій та дизайну не лише застосовують запозичені, але й беруть участь у розробленні менторських онлайн-платформ. Зокрема, майбутні бакалаври мультимедійного дизайну готують дипломну роботу з обґрунтуванням і результатами апробації волонтерської платформи «Ментор» для надання консультативних послуг споживачам інтерфейсів. Послугами

платформи зможуть користуватися воїни-захисники, ветерани ООС, переселенці, інші громадяни, що є шанувальниками нематеріальної і матеріально-художньої культурної спадщини України.

Громадська організація «Центр розвитку «Демократія через культуру», акредитована в ЮНЕСКО з питань охорони нематеріальної культурної спадщини, реалізує проект «Навчати та вчитися за допомогою живої спадщини» в Україні та у світі [3]. Проект підтримується Фондом ЮНЕСКО з надання допомоги в надзвичайних умовах, сприяючи реалізації проекту «Жива спадщина України: навчати, вчитися і поширювати».

Нематеріальна культурна спадщина (жива спадщина) — це унікальна етнічна культура історико-етнографічних регіонів України, якою сьогодні цікавиться весь світ. Метою запропонованого проекту в Україні є адаптація європейського посібника «Навчати та вчитися за допомогою нематеріальної культурної спадщини» до українських умов та розширення пілотних проектів (практичних прикладів) українською практикою інтеграції живої спадщини в освіту [3]. Важливо сформулювати теми дипломних робіт студентів згідно із цим проектом ЮНЕСКО. У зв'язку із поширенням смартфонів та планшетів необхідними компонентами сучасної дизайн-освіти стають мобільні додатки. Вони не лише відображають новітні технологічні досягнення, але й зумовлюють застосування інтерактивних способів навчальної взаємодії викладачів і студентів, забезпечують доступ до додаткових матеріалів, які сприяють яскраво образному наочному усвідомленню навчального матеріалу. Мобільні додатки є необхідними для реалізації проекту «Жива спадщина України: навчати, вчитися і поширювати», підтриманого Фондом ЮНЕСКО.

Майбутні мультимедійні дизайнери покликані візуалізувати і поширити живу спадщину етнодизайну/фолк-дизайну України засобами сучасних інформаційних технологій (креативного візуалу, аудіалу, художнього фото, анімаційного дизайну, UI/UX-дизайну). Наприклад, майбутні фотодизайнери для якісної візуалізації живої спадщини етнодизайну можуть застосувати цифровий композитинг — процес поєднання кількох зображень для створення єдиного цілісного зображення. Це поширений візуальний прийом у фотографії та кіно. Сьогодні компонування програмного забезпечення дозволяє цифровим художникам додавати та видаляти елементи цифровим способом. У закладах вищої дизайн-освіти майбутні UX/UI-дизайнери навчатимуться створювати артефакти для віртуального середовища з використанням мультимедіа — комбінування різних форм представлення інформації на одному носіїві: текстової, звукової, графічної, анімації, відео. Проте досі в освітньо-професійних і робочих програмах для здобувачів вищої дизайн-освіти недостатньо уваги приділено креативній індустрії українського етнодизайну, інформаційним технологіям візуалізації у фолк-дизайні. Місцеві етнокультурні традиції формотворення і декорування артефактів матеріально-художньої культури історико-етнографічних територій України ще не стали джерелом потужного розвитку українського національного дизайну. Типові художні вироби історико-етнографічних регіонів України не дістають належного творчого варіювання у дипломних проектах майбутніх фахівців мультимедійного дизайну. У зарубіжній дизайн-освіті для майбутніх мультимедійних дизайнерів

доступна діджитал-платформа We create/Ми творці, що призначена для застосування новітніх цифрових технологій у практичному ремісництві, фолк-дизайні/етнодизайні. У зарубіжній освітній практиці також позитивно зарекомендував себе сертифікований розробник віртуальної реальності (VR) 3D-середовища [4]. Технології мультимедійного етнодизайну є в окремих функціях програм із творення середовища сайтів: пензлі в Adobe Photoshop / Adobe Illustrator чи плагіни палітр у Figma. Петриківський розпис можна створити за допомогою інструмента «Пензль» та додати його в оформлення банера чи тла інтернет-сторінки. Можна додати у шрифти елементи українських орнаментів або ж використовувати впізнавані національні шрифтові пари.

ВИСНОВКИ

Отже, відкрити для світу унікальність українського мультимедійного дизайну можна шляхом застосування сучасних інформаційних технологій візуалізації живої спадщини історико-етнографічних територій України. До дисциплін вільного вибору студентів закладів вищої дизайн-освіти необхідно додати освітній компонент з мультимедійного етнодизайну і зорієнтувати студентів на розвиток українського національного дизайну у дипломних проєктах.

ЛІТЕРАТУРА

1. Захарова Н. (2022). Генеза менторства як історичного явища. *Наукові записки БДПУ. Серія: Педагогічні науки*. Вип.1. С. 104-111.
2. В тилу – платформа допомоги українцям. Офіційний сайт URL: <https://v-tylu.com>
3. Проєкт «Навчати та вчитися за допомогою нематеріальної культурної спадщини» URL: <https://demcult.org/nks-ukraini-u-vimusheniy-emigracii-2-2-2-3-2-4/>
4. Історія VR — Хронологія подій і розвитку технологій URL: <https://virtualspeech.com/blog/history-of-vr>

TYMENKO V., BOBROV Y., DARAGAN N., NOVIKOVA V., YUSHCENKO N. VISUALIZATION OF EDUCATIONAL INFORMATION FROM ETHNO DESIGN / FOLK DESIGN

The focus of theses is on the application of modern information technology visualization of the living heritage of the historical and ethnographic territories of Ukraine.. It is noted that there was no place for visualization technologies of verbal, sensory and structural information from folk design/folk design in the globally oriented visual communication of big data (big data). The opinion is expressed that information technologies of multimedia design fully ensure the development of Ukrainian ethnodesign/folk design. It is proposed to add an educational component on multimedia ethnodesign to the catalogs of subjects of free choice for students of higher design education institutions and to orient the choice of topics for bachelor's and master's theses to the development of Ukrainian national design.

Key words: design education, multimedia ethnodesign, folk design, visualization, educational information.